

Сарајево, 17.06.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 10.06.2019.- 14.06.2019.**

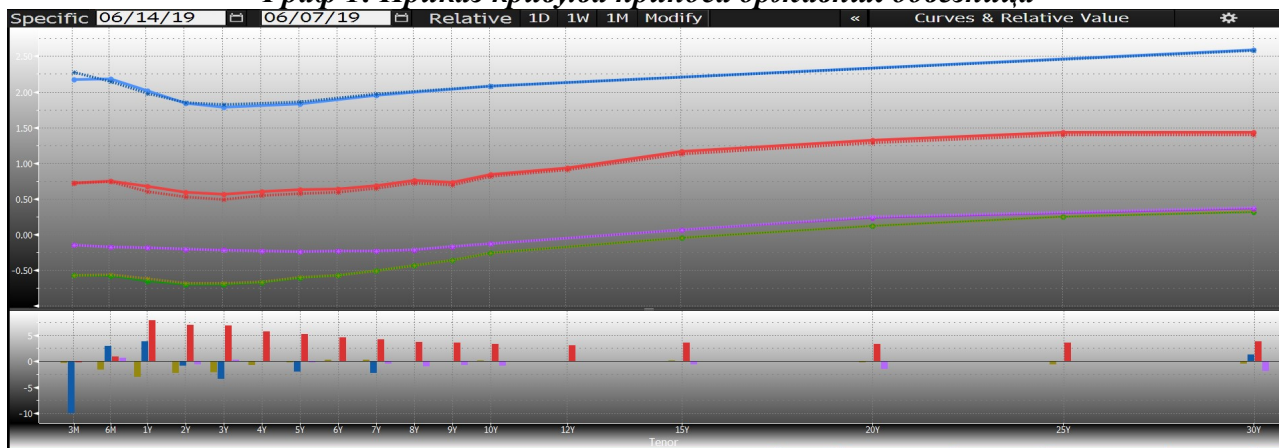
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	7.6.19	-	14.6.19		7.6.19	-	14.6.19		7.6.19	-	14.6.19		7.6.19	-	14.6.19	
2 године	-0,67	-	-0,69	↘	1,85	-	1,84	↘	0,53	-	0,61	↗	-0,20	-	-0,20	→
5 година	-0,60	-	-0,60	→	1,85	-	1,83	↘	0,58	-	0,64	↗	-0,23	-	-0,23	→
10 година	-0,26	-	-0,26	→	2,08	-	2,08	→	0,81	-	0,85	↗	-0,12	-	-0,13	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubbilove

Доспијеће	Приноси		
	7.6.19	-	14.6.19
3 мјесеца	-0,485	-	-0,493
6 мјесеци	-0,563	-	-0,579
1 година	-0,607	-	-0,632

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 14.06.2019. године (пуне линије) и 07.06.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су, након вишедневног пада, током трговања у понедељак забиљежили раст између 1 и 5 базних поена (највећи раст забиљежен код десетогодишњих обвезница). Утицај на раст приноса имале су позитивне вијести у вези с трговинским односима САД и Мексика. Ипак, већ наредног дана приноси су поново биљежили пад, а овај тренд је настављен до краја седмице, једним дијелом због трговинских односа између САД и Кине, а другим дијелом због већ сада другог напада на танкере који се десио крајем седмице у Перзијском заљеву, за шта су САД оптужиле Иран, што је повећало неизвјесности око њихових односа. Посматрано на седмичном нивоу, приноси краћег рока доспијећа су смањени за око 2 базна поена, док приноси обвезница средњег и дужег рока доспијећа нису битније промијењени. Приноси италијанских обвезница, као и у претходном периоду, биљежили су волатилна кретања у складу с вијестима које се тичу прекорачења ЕУ правила о висини дуга Италије. На седмичном нивоу приноси краћег рока доспијећа су повећани за 3 базна поена, док су приноси обвезница дужег доспијећа смањени за 1 базни поен. Половином протекле седмице се

појавила вијест да се Италија нада да ће успјети да одгоди одлуку ЕУ о потенцијалној одлуци отварања дисциплинског поступка након љета. С друге стране, објављена је информација да је замјеник премијера Италије Salvini остао устрајан у напорима увођења јединствене пореске стопе у комбинацији са смањењем пореза у буџету за 2020. годину, с циљем убрзања привредног раста, а сличан став изнио је и његов колега Di Maio. Истовремено, ЕУ званичници су упозорили Владу Италије да само вербално осигурање више није довољно како би се избјегло покретање процедуре прекомјерног дефицита.

Према непотврђеним информацијама извора блиских ЕЦБ-у, смањење референтне каматне стопе је чврсто „у игри“ уколико привреда региона стагнира, након раста од 0,4% забиљеженог у првом кварталу. Такође, Bloomberg је објавио да је особље ЕЦБ забринуто да инфлаторна очекивања постају „неусидрена“, наводећи изгледе потрошачких цијена, које су смањене на рекордно ниске нивое ове седмице, упркос томе што је ЕЦБ продужила очекивано трајање каматних стопа на тренутним нивоима, те се обавезала да учини више уколико буде потребно. Већи број чланова УВ ЕЦБ је указао на забринутост око утицаја глобалног трговинског рата и на спремност ЕЦБ да употреби било који од инструмента да убрза повјерење и привредни раст региона. Rehn, који је уједно и потенцијални наслједник актуелног предсједника ЕЦБ, је додао да не постоје „табу“ теме и да поред смањења каматних стопа или додатних куповина обвезница, додатне измјене смјерница о будућим кретањима каматних стопа и увођење више нивоа каматних стопа на депозите банака су, такође, нешто што се може разматрати. Негативна каматна стопа на депозите банака ЕЦБ је према предсједнику ЕЦБ Draghiју до сада имала неутралан утицај на профитабилност банака. Он је додао да се утицај ових каматних стопа мијења током времена, тако да ће ЕЦБ наставити да прати профитабилност банака, што је протумачено на начин да одређена компензација према банкама, у смислу повољнијих каматних стопа, није у потпуности искључена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) АПР	-0,6%	-0,4%	-0,7%
2.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) АПР	-0,5%	-1,5%	-1,6%
3.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) АПР	-	6,5%	-1,0%
4.	Индустријске поруџбине – Италија (Г/Г) АПР	-	-0,2%	-3,8%
5.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г) АПР	-	-0,7%	1,3%
6.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ЈУН	2,5	-3,3	5,3
7.	Стопа инфлације – Њемачка МАЈ	1,3%	1,3%	2,1%
8.	Стопа инфлације – Француска МАЈ	1,1%	1,1%	1,5%
9.	Стопа инфлације – Холандија МАЈ	2,6%	2,3%	3,0%
10.	Стопа инфлације – Шпанија МАЈ	0,9%	0,9%	1,6%
11.	Стопа инфлације – Италија МАЈ	0,9%	0,9%	1,1%
12.	Стопа инфлације – Ирска МАЈ	-	1,0%	1,7%
13.	Укупан број запослених – Француска (квартално) I квартал	0,2%	0,4%	0,3%
14.	Стопа незапослености – Италија (квартално) I квартал	10,4%	10,4%	10,6%
15.	Стопа незапослености – Грчка (квартално) I квартал	-	19,2%	18,7%

САД

Током протекле седмице предсједник САД Trump изјавио је да ће суспендовати одлуку о увођењу царина Мексику од 5% на неодређено вријеме, с обзиром на то да је постигнут договор, те да се Мексико обавезао на увођење додатних мјера за спречавање илегалне имиграције. Поред одлуке везане за Мексико, предсједник Trump је изјавио и како вјерује да ће САД и Кина постићи трговински споразум како би се спријечила даља девалвација CNY те да вјерује да ће бити одржан билатерални састанак са предсједником Кине на Самиту лидера земаља чланица Г20 у Осаки крајем овог мјесеца. Trump је нагласио да ће додатне царине на кинеску робу у вриједности од око 300 милијарди USD бити уведене уколико се предсједник Кине не појави на састанку.

Могућност погоршања односа између САД и Ирана након прошлоседмичних напада у Перзијском заљеву, утицала је на даљи пад приноса америчких обвезница.

Према резултатима Bloombergovог истраживања, економисти су смањили прогнозе стопе раста БДП-а у САД за текућу годину на 2,5% с претходно прогнозираних 2,6%, док се за 2020. и 2021. годину прогнозира стопа раста од 1,8% (претходно прогнозирано 1,9% за обје године). Прогнозирана стопа инфлације за текућу и наредну годину је остала непромијењена и износи 1,9% и 2,1%, респективно. Такође, ревидирана су очекивања да ће Фед смањити референтну каматну стопу у првом кварталу наредне године, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 30%. Ипак, поједини испитаници очекују да би ово смањење могло услиједити у трећем кварталу ове године.

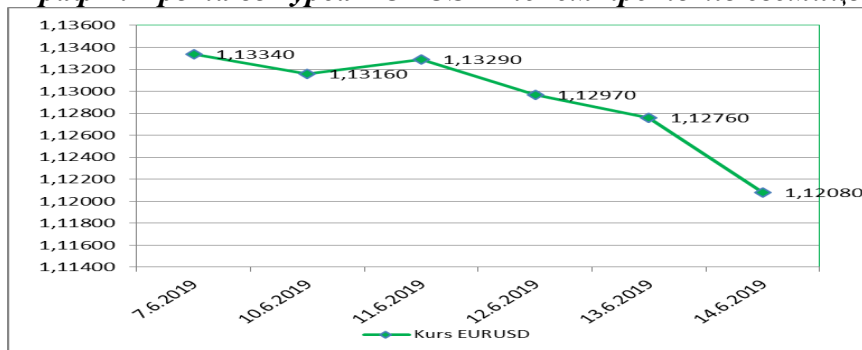
Крајем седмице Кина је саопштила да ће повећати антидампинг царине на одређене производе од челика, тубе и цијеви, које се користе у комуналним предузећима, а који се увозе из ЕУ и САД. Ове царине постављене су на ниво између 57,9% до 147,8% према компанијама из САД и ЕУ, а ефективне су од 14. јуна, саопштено је из Министарства трговине Кине. Нове царине су за десет пута веће у односу на претходне стопе 13%-14,1% које су уведене 2014. године а које су истекле 10. маја.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Повјерење малог бизниса NFIB	МАЈ	102,0	105,0	103,5
2.	Индекс цијена на мало (Г/Г)	МАЈ	1,9%	1,8%	2,0%
3.	Индекс увозних цијена (Г/Г)	МАЈ	-1,2%	-1,5%	-0,3%
4.	Индекс извозних цијена (Г/Г)	МАЈ	-	-0,7%	0,2%
5.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	8. јун	215.000	222.000	219.000
6.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	1. јун	1.660.000	1.695.000	1.693.000
7.	Малопродаја (М/М)	МАЈ	0,6%	0,5%	0,3%
8.	Индустријска производња (М/М)	МАЈ	0,2%	0,4%	-0,4%
9.	Повј. потрошача, Универзитет из Мичигена (прелим.)	ЈУН	98,0	97,9	100,00

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1334 на ниво од 1,1208.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економија Велике Британије је током априла забиљежила контракцију од 0,4%, док је у марту контракција износила 0,1%. Контракција забиљежена у априлу је најдубља од марта 2016. године. Према очекивањима NIESR економија би током другог квартала могла забиљежити контракцију од 0,2%, чиме би био прекинут шестогодишњи квартални раст.

Финансијска тржишта сматрају да је вјероватније да ће ВоЕ прије смањити него повећати референтну каматну стопу у наредној години, узимајући у обзир ризике могућег неуредног Брегзита 31. октобра ове године, као и због утицаја успорења глобалне економије. Вицегувернер ВоЕ Broadbent је изјавио да и даље остаје при ставу с почетка маја у којем је истакао да се економија развија у складу с пројекцијама, те би референтна каматна стопа вјероватно могла да

расте нешто више у односу на ниво на којем је била крива приноса у моменту предвиђања. Broadbent је истакао да није претјерано забринут око тога што се тржиште не слаже с очекивањима ВоЕ, с обзиром на дубоку неизвјесност око Бреگزита која би значајно могла да промијени очекивања. С друге стране, члан MPC ВоЕ Vlieghe је нешто опрезнијег става, те је истакао да су економски подаци разочаравајући у односу на почетак маја, док су и глобални ризици економског успорења, као и ризици у земљи, интензивирани.

Током протекле седмице одржано је унутарстраначко гласање за кандидата будућег премијера Велике Британије. Johnson, који се обавезао да ће провести Брежит до 31. октобра текуће године, је добио највећу подршку од стране законодаваца Конзервативне партије.

Трговина GBP је снажно смањена од марта када је Велика Британија одложила Брежит, док је укупан промет у мају скоро за десетину мањи у односу на исти период претходне године, а тренутна активност на тржишту фјучерса најнижа од 2016. године. Просјечан дневни промет GBP је смањен на 249,5 милијарди USD у мају, што је најнижи податак у 2019. години, показали су подаци које је прикупио CLS, главни трговац на девизном тржишту вриједном 5,1 билион USD дневно. Тржиште фјучерса је смањено под утицајима политичке неизвјесности око Бреگزита који је планиран за 31. октобар, али и због избора новог премијера. Према подацима СМЕ, једне од највећих свјетских берзи, просјечан дневни волумен трговине фјучерсима на GBPUSD је смањен за скоро 18% у мају у односу на исти период претходне године. Просјечна трговина која је у априлу забиљежена, била је најнижа од августа 2016. године.

Инвеститори су забринути да би насљедник премијерке Мау могао водити Велику Британију у Брежит без споразума, те су уједно забринути због тога што је мало времена остало да се поново преговара о споразуму о повлачењу који је раније понудила премијерка Мау.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (Г/Г)	АПР	0,9%	-1,0%	1,3%
2.	Прерађивачки сектор (Г/Г)	АПР	2,0%	-0,8%	2,6%
3.	Грађевински сектор (Г/Г)	АПР	3,3%	2,4%	3,2%
4.	БДП (М/М)	АПР	-0,1%	-0,4%	-0,1%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP)	АПР	-13,000	-12,113	-15,430
6.	Захтјеви незапослених за помоћ	МАЈ	-	23.200	19.100
7.	Просјечне седмичне зараде, без бонуса	АПР	3,2%	3,4%	3,3%
8.	ILO стопа незапослености (квартално)	АПР	3,8%	3,8%	3,8%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,88984 на ниво од 0,89039 док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2737 на ниво од 1,2589.

ЈАПАН

Приноси на јапанске обвезнице нису забиљежили битније промјене у односу на претходну седмицу. Објављени подаци за први квартал су указали на убрзан раст јапанске привреде у односу на крај 2018. године, те подржавају став Владе Јапана да привреда показује отпорност, упркос успоравању глобалне потражње и јачању трговинских тензија, и сугеришу да су планови повећања пореза на промет у октобру и даље валидни. Убрзо након тога Влада Јапана је објавила да намјерава повећати порез на промет у октобру, како је и планирано, те је спремна подузети кораке флексибилне монетарне политике у случају материјализације ризика за привреду. Такође, наведено је да ће Влада учинити доступним све „алате политике“ како би помогла Јапану у одржавању тренда привредног опоравка.

Гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да ће ВоЈ још више стимулисати монетарну политику уколико се изгуби замах према циљаном нивоу инфлације, те је навео четири опције монетарне политике: даље смањење референтне каматне стопе испод нивоа од -0,1%, смањење циљаног нивоа приноса на десетогодишње обвезнице, повећање монетарне базе, те повећање куповина aktive. У сриједу

се одржава сједница ВоЈ на којој се, према анкети Reutersa, очекује да ће тренутна монетарна политика бити задржана, иако одређени број испитаних економиста вјерује да ће наредни корак ВоЈ бити повећање стимулативних мјера, а као основни разлог томе наводе очекивану апрецијација ЈПЈ због смањења каматних стопа Феда.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапану

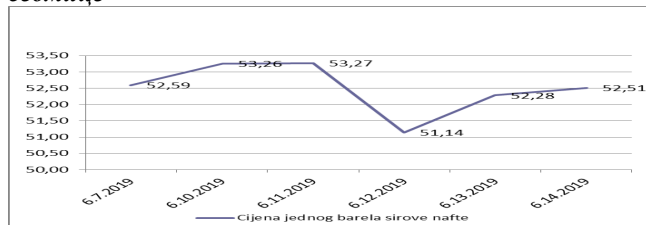
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – (квартално) финал. I квартал	0,6%	0,6%	0,5%
2.	Трговински биланс (у милијардама ЈПЈ) АПР	5,0	-98,2	700,1
3.	Текући рачун (у милијардама ЈПЈ) АПР	1.514,5	1.707,4	2.847,9
4.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) МАЈ	2,5%	2,7%	2,5%
5.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) МАЈ	2,2%	2,3%	2,2%
6.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) прелим. МАЈ	-	-27,3%	-33,4%
7.	Основне машинске поруџбине (Г/Г) АПР	-5,3%	2,5%	-0,7%
8.	Произвођачке цијене (Г/Г) МАЈ	0,7%	0,7%	1,3%
9.	Индустријска производња (Г/Г) АПР	-	-1,1%	-4,3%

ЈПЈ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPЈ забиљежио пад с нивоа од 122,62 на ниво од 121,69. ЈПЈ је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPЈ забиљежио раст с нивоа од 108,19 на ниво од 108,56.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,59 USD (46,57 EUR). Почетком седмице министар финансија Русије Силуанов је изјавио да сматра да би цијена нафте могла бити под значајним притисцима смањења, уколико се ОПЕС и сарадници не договоре око продужења смањења обима понуде. Према његовом мишљењу, уколико се овај споразум не постигне цијена нафте би се могла смањити испод 40 USD по барелу или чак на 30 USD по барелу. Ипак, министар енергије Саудијске Арабије Suhail Al Mazrouei изјавио је да су ОПЕС и сарадници веома близу постизања споразума којим би се продужило смањење понуде нафте с обзиром на то да се тржиште и даље суочава с високим залихама овог енергента, што је утицало на благи раст цијене нафте до средине седмице. Нешто израженији пад цијене нафте забиљежен је на затварању тржишта у сриједу, када су објављене вијести да су залихе овог енергента у САД повећане за 2,21 милион барела на седмичном нивоу, док се очекивало да ће доћи до смањења залиха за 1 милион барела. Међутим, већ наредног дана, након што су поново нападнута два танкера, цијена нафте је забиљежила раст. Мисија Ирана при УН је категорично одбила тврдње САД да је ова земља одговорна за овај инцидент. Раније је државни секретар САД Помпео изјавио да су ове процјене утемељене на доступним подацима, оружју које је кориштено, као и нивоу стручности која је била потребна да се ова операција изведе. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,51 USD (46,85 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.340,86 USD (1.183,04 EUR). Почетком седмице цијена злата је смањена након што је постигнут споразум између САД и Мексика о избјегавању царина. Овај споразум је успиједио након што је Мексико прихватио да прошири контраверзни програм азила и да распореди снаге сигурности како би се спријечио проток илегалних миграната из централне Америке. Ипак, очекивања о питању смањења референтне каматне стопе Феда и даље дају одређену подршку за раст цијене злата. Шпекуланти на COMEX берзи злата су повећали нето дуге позиције у злату у седмици закључно са 4. јуном. Међутим, у наредним данима поново су интензивирале геополитичке тензије, што је утицало на раст цијене овог племенитог метала, а додатно је овај раст подстакнут приближавањем наредног састанка Феда на којем се очекује да ће бити више информација о томе да ли ће и када доћи до смањења референтне каматне стопе. Крајем седмице цијена злата је додатно повећана под утицајем интензивирања политичких тензија на Блиском истоку, као и слабих економских података у Кини.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.341,70 USD (1.197,09 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

